

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **H. L. A. A.**, narozený dne X.
bytem X.

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2023 č.j. OAM-24/ZA-ZA04-K10-PD3-R2-2014

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2023 č.j. OAM-24/ZA-ZA04-K10-PD3-R2-2014 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo o jeho žádosti o prodloužení doplňkové ochrany podané dne 24. 8. 2020 rozhodnuto tak, že podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) se doplňková ochrana neprodlužuje.

II. Obsah žaloby

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

2. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí trpí vadami i po zrušujícím rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 9. 2021 č.j. 42 Az 1/2021-25, kterým bylo předchozí rozhodnutí žalovaného zrušeno z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu, k tomu se přiklonil i Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 7. 4. 2022 č.j. 5 Azs 286/2021-21. Žalovaný ani přes výtku krajského soudu neověřil aktuální bezpečnostní a politickou situaci v zemi, pouze se odvolal na rozhodnutí cizích soudů.
3. Poukázal na to, že dle webu Ministerstva zahraničních věcí ČR (dále jen „MZV ČR“) aktuální bezpečnostní a politická situace v Iráku není stabilní, je varováno před dlouhodobě nepříznivou situací včetně rizika ideologicky či kriminálně motivovaného vražedného útoku či únosu, ministerstvo doporučuje průběžně sledovat relevantní mediální zpravodajství. Dále poukazoval na zprávu ČTK ze dne 30. 8. 2022, ze dne 3. 5. 2022 a ze dne 20. 11. 2022, které však k žalobě nepřiložil. Tvrdil, že tyto zprávy nevypovídají o tom, že by se situace v zemi zlepšila oproti situaci v letech 2014-2018, a i kdyby nastalo mírné zlepšení, stále se nejedná o bezpečnou zemi, ve které by žalobci nehrozila újma. Naopak tam stále trvají ozbrojené konflikty, které mají za následek oběti z řad civilistů, nepokoje jsou eskalující, je zde reálně hrozba skutečného nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalovaný takové nebezpečí vážné újmy nevyvrátil, naopak sám připouští, že na území Iráku probíhá nadále ozbrojený konflikt. Závěry žalovaného nemají oporu ve shromážděných podkladech, není zřejmé, z čeho dovodil, že se bezpečnostní situace natolik zlepšila, že již v případě žalobce není důvodem pro udělení doplňkové ochrany.
4. Dále uvedl, že s ohledem na X., která je na první pohled jiná (X.), než u běžných obyvatel Iráku, trpěl šikanou již v době, kdy ve vlasti žil, obává se, že po svém návratu by byl považován za cizince, na základě X. by mu hrozila vážná újma, oprávněně by se obával o svůj život. Žalovaný neučinil vše, aby byl dle § 3 správního řádu zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
5. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, poukázal na předchozí správní řízení a důvody, pro které byla žalobci udělena a dvakrát prodloužena doplňková ochrana, Krajský soud v Ústí nad Labem zrušil předchozí rozhodnutí žalovaného o neprodloužení doplňkové ochrany s tím, že nashromážděné informace o zemi původu jsou nedostatečné a neaktuální, žalovaný měl dle soudu informaci o tom, že na území Iráku může probíhat ozbrojený konflikt a bylo tedy na něm, aby shromážděnými podklady potvrdil či vyvrátil, zda na území Iráku probíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné ve vztahu k žalobci považovat za vážnou újmu dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Závěry žalovaného dle soudu neměly oporu ve shromážděných podkladech, tyto závěry potvrdil Nejvyšší správní soud, který uvedl, že žalobce poukazoval na individualizovanou hrozbu vážné újmy, bylo na žalovaném, aby obstaral podklady, které budou tvrzení žalobce potvrzovat či vyvracet. Vázán těmito rozsudky přistoupil žalovaný k novému posouzení žádosti, se žalobcem dne 3. 1. 2023 provedl doplňující pohovor, opatřil si zcela nové a aktuální informace potřebné k posouzení konkrétního případu žalobce, zejména týkající se bezpečnostní situace v Iráku jako celku, a poté i guvernorátu X., odkud žalobce pochází a kde před svým odjezdem žil.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

7. Nepopíral, že v určitých částech Iráku nadále probíhá vnitřní ozbrojený konflikt, do kterého jsou zapojeny jak vládní síly, tak různé miliční oddíly a zbytky skupiny ISIL. Z podkladů však vyplývá, že po vojenské porážce skupiny ISIL na konci roku 2017 a po následném snížení míry přímého a nepřímého násilí není intenzita tohoto konfliktu již taková, že by jakémukoli civilistovi vrácenému do Iráku výhradně kvůli jeho přítomnosti hrozilo skutečné nebezpečí, že bude vystaven svévolnému násilí rovnajícímu se závažné újmě dle čl. 15(c) kvalifikační směrnice. X. je pak obecně považován za bezpečný pro řadové civilisty, přesídlení do X. bude pravděpodobně přiměřené pro svobodné, tělesně zdatné, arabské, sunnitské i ší'itské muže a manželské páry v produktivním věku bez dětí a bez specifických faktorů způsobujících ohrožení. Nezpochybnil, že v X. dochází ke svévolnému násilí, avšak nikoli ve vysoké míře, v souladu s tím je požadována vyšší míra individuálních prvků k prokázání závažných důvodů, na jejichž základě lze předpokládat, že by civilista vrácený na toto území byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy ve smyslu čl. 15(c) kvalifikační směrnice.
8. Na základě shromážděných podkladů a skutečnosti, že konflikt v Iráku nemá totální charakter, dospěl žalovaný s přihlédnutím k individuálním okolnostem daného případu k závěru, že návrat žalobce do země původu je v současné době možný, na straně 7 napadeného rozhodnutí uvedl, že na rozdíl od minulosti žalovaný disponuje jasně specifikovanými informacemi (včetně pokynů a doporučení, jak věc posuzovat), ze kterých vyplývá, že v Iráku (resp. guvernorate X.) aktuálně neprobíhá svévolné násilí v tak vysoké míře, na jejichž základě by bylo možné předpokládat, že by každý civilista vrácený na toto území byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy ve smyslu čl. 15(c) kvalifikační směrnice. Město X. je obecně považováno za bezpečné pro řadové civilisty a posuzováno jako přiměřená alternativa vnitřního útěku pro uprchlíky. Nebylo prokázáno, že by u žalobce existovaly konkrétní faktory, které by mohly být relevantní buď jednotlivě nebo v souhrnu, pro konstatování hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, tedy že by v případě návratu do země původu byl konkrétně žalobce dotčen z důvodu skutečností vlastních jeho osobní situaci zvýšenou mírou rizika, že terčem nerozlišujícího násilí se po návratu do X. stane právě on.
9. Trval na správnosti a zákonnosti napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

10. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože žalobce i žalovaný ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s. souhlasili s projednáním a rozhodnutím věci bez nařízení jednání.
12. Ze správního spisu soud zjistil, že rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 5. 2014 č.j. OAM-24/ZA-ZA04-K03-2014 byla žalobci udělena doplňková ochrana na 24 měsíců podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, byla popsána situace v Iráku v letech 2013 a 2014, na

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

základě toho žalovaný dospěl k závěru, že vzhledem k problematické bezpečnostní situaci nebylo možné vyloučit existenci nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu spočívající ve vážném ohrožení života nebo lidské důstojnosti žalobce. Rozhodnutími žalovaného ze dne 27. 6. 2016 a ze dne 3. 9. 2018 byla doplňková ochrana prodloužena vždy o 24 měsíců.

13. Žalobce dne 24. 8. 2020 požádal o prodloužení doplňkové ochrany, při pohovoru dne 16. 12. 2020 uvedl, že milice jsou pořád v zemi, je jich čím dál víc, je tam nebezpečno, odkazoval na výhrůžný dopis, který mu poslali před jeho odjezdem z Iráku, nepřišel však s milicemi do kontaktu, neví, proč dopis dostal, nemá informace o současné bezpečnostní situaci ve vlasti, žalobce nechce do vlasti, protože má X., mohl by být považován za křesťana a mít kvůli tomu problémy, také má pořád strach z těch výhrůžek, ti lidé jsou tam pořád, přestěhování by nic nevyřešilo, je to tam všude stejné. V Iráku žije X., nemají žádné problémy, v případě návratu by žalobci pomohli.
14. Žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 2. 2021 č.j. OAM-24/ZA-ZA04-K11-PD3-2014 žalobci doplňkovou ochranu neprodloužil, toto rozhodnutí bylo rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 9. 2021 č.j. 42 Az 1/2021-25 zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení. Krajský soud považoval nashromážděné informace o zemi původu žalobce za nedostatečné a neaktuální, většina těchto zpráv popisovala vývoj událostí v letech 2017-2019, ačkoliv žalovaný rozhodoval k únoru 2021, nejaktuálnějším podkladem rozhodnutí byla informace OAMP z června 2020 o bezpečnostní a politické situaci v Iráku, která obsahovala zmínku o ozbrojených konfliktech probíhajících na území Iráku, avšak blíže je nekonkretizovala. Soud shledal, že žalovaný měl informaci o tom, že na území Iráku může probíhat ozbrojený konflikt. Bylo na žalovaném, aby nashromážděnými podklady potvrdil nebo vyvrátil, zda na území Iráku probíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, což však žalovaný neučinil. Žalovaný nedostál své povinnosti opatřit dostatečné množství aktuálních informací k situaci v Iráku, neboť vycházel ze zpráv, které popisovaly stav v letech 2017 - 2019 a pouze několik vět textu z nashromážděných podkladů se vztahovalo k počátku roku 2020, přičemž žalovaný se zaměřil především na porážku Islámského státu, ačkoliv situace v Iráku rozhodně není stabilní, neboť Islámský stát nebyl jedinou tamní aktivní ozbrojenou skupinou. Žalovaný měl proto ověřit, zda se situace v Iráku v době jeho rozhodnutí nezměnila a není na místě důvody pro prodloužení doplňkové ochrany žalobce opětovně zvážit. Závěry žalovaného neměly oporu v nashromážděných podkladech, neboť nebylo zřejmé, na základě čeho dovodil, že se bezpečnostní situace v Iráku natolik zlepšila, že již není v případě žalobce důvodem pro udělení doplňkové ochrany. S ohledem to Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodnutí žalovaného pro vady řízení zrušil, neboť skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, neměl dostatečnou oporu ve správním spisu.
15. Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) usnesením ze dne 7. 4. 2022 č.j. 5 Azs 286/2021-21 odmítl kasační stížnost proti uvedenému rozsudku, odkázal na svou judikaturu, dle které musí být shromážděné podklady dostatečně aktuální, důvěryhodné, objektivní a zejména přesné (adresné) ve vztahu k žalobcem uváděnému azylovému příběhu (srov. např. rozsudky NSS ze dne 4. 2. 2009, č.j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, či ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 62/2016 - 87). Uvedl, že nepostačuje, pokud správní orgán obstará obecné informace o zemi původu obsahující všeobecný popis stavu lidských práv či konstatující

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

demokratické smýšlení vlády v žadatelově vlasti, aniž by zohlednil jím uváděné konkrétní skutečnosti – právě na skutečnosti uváděné žadatelem musí informace o zemi původu reagovat, aby tak tyto informace mohly hrozbu tvrzené újmy vyvrátit, či potvrdit. Vyplývají-li pak z doložených zpráv indicie nasvědčující tomu, že bezpečnostní situace v zemi původu žadatele není dobrá, aniž by však tyto zprávy obsahovaly podrobnější informace o případných konfliktech v dané zemi, je povinností žalovaného tyto skutečnosti potvrdit, či vyvrátit dalšími, podrobnějšími (přesnějšími) zprávami, na základě kterých bude možné konkrétní azylový příběh žadatele kvalifikovaně posoudit. Souhlasil s tím, že zprávy o zemi původu žalobce nasvědčují možným konfliktům, dodal, že ve spise založené zprávy sice potvrzují oficiální porážku Islámského státu (IS) v Iráku v roce 2017, rozhodně však neobsahují informace o tom, že by v Iráku došlo „*k takovému zásadnímu a trvalým změnám situace, že udělení doplňkové ochrany již není zapotřebí*“. Naopak, téměř všechny shromážděné zprávy dle NSS obsahovaly informace o tom, že i přes oficiální porážku IS je situace v Iráku značně nestabilní, bojovníci IS i nadále podnikají v zemi útoky proti vládním bezpečnostním složkám, provládním milicím či civilistům, v celém Iráku, vč. X., působí mnoho samozvaných vojenských jednotek (milicí), které fakticky ovládají téměř celé území Iráku a těší se významnému politickému postavení, tyto milice jsou přitom velmi radikální, nachází se mezi nimi také žalobcem zmiňovaná ší'itská milice Asa'ib Ahl al-Haq, která je proiránsky orientovaná a je jednou z dominantních. Citované zprávy dle NSS potvrzují také to, že od druhé poloviny roku 2019 narůstá v Iráku počet protivládních protestů, přičemž Irák se „*stále častěji stává dějištěm konfrontací mezi Spojenými státy a Íránem. Napětí vyvrcholilo v lednu 2020, kdy při americkém raketovém útoku nedaleko Bagdádu zemřel vlivný iránský generál Kásem Solejmání*“. Dle NSS tyto skutečnosti nelze s ohledem na dramatický vývoj, kterým irácká společnost v posledních letech prochází, přelknout pouhým konstatováním, že bojovníci samozvaného Islámského státu byli oficiálně v roce 2017 poraženi; tento závěr totiž nezohledňuje další vývoj situace v Iráku. Chtěli žalovaný uzavřít, že v Iráku skutečně došlo k podstatným a trvalým změnám celkové bezpečnostní situace, musí mít tento závěr ve zprávách o zemi původu skutečnou oporu. Tak tomu však v projednávaném případě nebylo, jak zcela správně uzavřel krajský soud. NSS shledal, že obstarané zprávy o situaci v Iráku svědčí spíše o tom, že žalobci měla být doplňková ochrana prodloužena. Žalobce v žádosti o prodloužení doplňkové ochrany poukazoval na to, že v jeho případě je hrozba vážné újmy vůči němu individualizovaná (pochází z X., kde stále dochází dle založených zpráv k nejrůznějším konfliktům, přičemž obdržel výhrůžku smrti od ší'itské radikální milice Asa'ib Ahl al-Haq, kterou správnímu orgánu předložil). Bylo proto na žalovaném, aby obstaral takové poklady, které budou vyvracet anebo potvrzovat tvrzení žalobce o hrozbě vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu a čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice. A pokud jde o žalovaným uváděné odkazy na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci jiných žadatelů o mezinárodní ochranu pocházejících z Iráku, k tomu Nejvyšší správní soud pouze pro úplnost dodal, že byť v řadě svých předchozích rozhodnutí poukázal na relativně zlepšující se situaci v souvislosti s porážkou IS, zdůrazňoval také to, že i nadále jsou poměry v Iráku složité a nestabilní, byť je nehodnotil jako tzv. totální konflikt. Nejnovější judikatura dle NSS již odráží opětovné zhoršení bezpečnostní situace v Iráku a upozorňuje na potřebu vycházet z co možná nejaktuálnějších zdrojů (v podrobnostech srov. rozsudky NSS ze dne 9. 2. 2021, č. j. 6 Azs 390/2020 – 25, ze dne 18. 3. 2021, č. j. 9 Azs 304/2020 – 30,

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

ze dne 12. 5. 2021, č. j. 6 Azs 236/2019 – 73, ze dne 20. 9. 2021, č. j. 1 Azs 202/2021 – 33, ze dne 20. 9. 2021, č. j. 1 Azs 203/2021 – 41, či ze dne 9. 2. 2022, č. j. 5 Azs 66/2021 – 32).

16. Podle ust. § 53a odst. 4 věty čtvrté zákona o azylu *ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále brozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a).*
17. Podle ust. § 17a odst. 1 písm. a) zákona o azylu *doplňková ochrana se odejme, pokud okolnosti, které vedly k udělení doplňkové ochrany, zanikly nebo se změnily do té míry, že již doplňková ochrana není zapotřebí. Podle ust. § 17a odst. 2 zákona o azylu při posuzování důvodů uvedených v odstavci 1 ministerstvo přihlédne k tomu, zda změna okolností je tak významná a trvalé povahy, že osobě požívající doplňkové ochrany již nehrozí nebezpečí, že utrpí vážnou újmu. Dále se přihlédne k tomu, zda osoba požívající doplňkové ochrany uvede závažné okolnosti podložené předchozí vážnou újmou odůvodňující odmítnutí ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo, je-li osobou bez státního občanství, státu svého posledního trvalého bydliště.*
18. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
19. Podle čl. 15 písm. c) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (tzv. kvalifikační směrnice) *vážnou újmou se rozumí vážné a individuální ohrožení života nebo nedotknutelnosti civilisty v důsledku svévolného násilí během mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu.*
20. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 7. 2009 č.j. 1 Azs 34/2009-55 k prodloužení doplňkové ochrany uvedl: „...smyslem § 53a zákona o azylu je umožnit správnímu orgánu opakovaně ověřovat naplnění, resp. trvání podmínek doplňkové ochrany, pro něž byla dle § 14a zákona o azylu žadateli o prodloužení doplňkové ochrany udělena, především vzhledem k možným změnám v zemi původu žadatele. Správní orgán je oprávněn vydat negativní rozhodnutí o uvedené žádosti pouze při nenaplnění podmínek stanovených v § 14a citovaného zákona.“ Z toho vyplývá, že základem řízení o prodloužení doplňkové ochrany je posouzení, zda se významně a dlouhodobě změnily okolnosti, pro které byla žadateli udělena doplňková ochrana, či které vedly k jejímu udělení. Správní orgán nese důkazní břemeno v otázce, zda nadále trvá původní důvod udělení doplňkové ochrany nebo zda naopak změna je natolik významná a trvalé povahy, že cizinci nehrozí reálné nebezpečí vážné újmy a odůvodňuje to zamítnutí žádosti o prodloužení doplňkové ochrany (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2013 č.j. 6 Azs 15/2013-35).
21. Jak zdůrazňuje Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích z posledních let, která se týkají Iráku, prochází tato země i po porážce Islámského státu v roce 2017 dramatickým

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

vývojem, poměry jsou složité a nestabilní, při hodnocení této situace je potřeba vycházet z co možná nejaktuálnějších zdrojů.

22. Žalovaný v řízení navazujícím na zrušení jeho předchozího rozhodnutí provedl se žalobcem dne 3. 1. 2023 doplňující pohovor a shromáždil následující podklady týkající se situace v Iráku: Informace OAMP o Rozhodnutí 2022 Vrchního soudu Velké Británie 00110, Senát pro přistěhovalectví a azyl, projednáno 4. a 5. 10. 2021, vyhlášeno 16. 3. 2022; Informace OAMP Irák- Informace Agentury Evropské unie pro azyl (EUAA) z června 2022; Informace MZV ČR č.j. 127711/2022-LPTP ze dne 1. 11. 2022 Situace sunitů v X., Působení milice Asa'ib ahl al-haqq v X.; Informace MZV ČR č.j. 126512/2022-LPTP ze dne 1. 12. 2022 Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí; v napadeném rozhodnutí provedl podrobný rozbor těchto zpráv.
23. V první řadě odkázal na výše uvedené rozhodnutí Vrchního soudu Velké Británie z 16. 3. 2022 (které nahrazuje všechna stávající doporučení týkající se Iráku), dle kterého v určitých částech Iráku nadále probíhá vnitřní ozbrojený konflikt, do něhož jsou zapojeny vládní síly, různé miliční oddíly a zbytky skupiny ISIL, nicméně po vojenské porážce skupiny ISIL na konci roku 2017 a po následném snížení míry přímého a nepřímého násilí intenzita tohoto konfliktu není taková, že by obecně existovaly závažné důvody se domnívat, že jakémukoli civilistovi vrácenému do Iráku by výhradně kvůli jeho přítomnosti v Iráku hrozilo skutečné nebezpečí, že bude vystaven svévolnému násilí rovnajícímu se závažné újmě podle čl. 15(c) kvalifikační směrnice. Městský soud k tomu doplňuje, že dle tohoto materiálu celkové životní podmínky v Iráku, včetně dříve sporných oblastí, jsou takové, že pravděpodobně nezpůsobí porušení článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) nebo (tudíž) nevyvolají potřebu doplňkové ochrany podle čl. 15(b) kvalifikační směrnice. Ohledně přesídlení do X. se zde uvádí, že X. je obecně bezpečný pro řadové civilisty, ale to, zda je bezpečný pro konkrétního jedince, je otázkou faktů jednotlivého případu, v případě X. nejsou stanoveny žádné požadavky na záruku za osobu při vstupu na jeho území, ale existují požadavky na záruku za osobu pro trvalý pobyt, osoba v produktivním věku disponující příslušnými doklady pravděpodobně bude moci tyto požadavky splnit, přesídlení do X. bude pravděpodobně přiměřené pro svobodné, tělesně zdatné, arabské, sunnitské i ší'itské muže a manželské páry v produktivním věku bez dětí a bez specifických faktorů způsobujících ohrožení. Z materiálu EUAA z června 2022 žalovaný čerpal informace týkající se zejména guvernorátu X., dle kterých zde sice dochází ke svévolnému násilí, avšak nikoli ve vysoké míře, je požadována vyšší míra individuálních prvků k prokázání závažných důvodů, na jejich základě lze předpokládat, že by civilista vrácený na toto území byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy ve smyslu čl. 15(c) kvalifikační směrnice.
24. Žalovaný rozhodoval o žádosti žalobce v lednu 2023, nově shromážděné podklady pak pocházejí z března, června, listopadu a prosince 2022, v tomto smyslu žalovaný splnil úkol krajského soudu, aby v dalším řízení shromáždil aktuálnější podklady týkající se Iráku, zároveň nevyšly najevo, ani žalobce neuvedl, žádné aktuálnější skutečnosti, které by relevanci těchto podkladů zpochybňovaly. V tomto směru tak žalovaný požadavkům zrušujícího rozsudku krajského soudu dostál.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

25. Povinností žalovaného rovněž bylo nashromážděnými podklady potvrdit či vyvrátit, zda na území Iráku probíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
26. Žalovaný ze shromážděných zpráv dovodil, že současný konflikt v Iráku nemá totální charakter, přičemž soud má za to, že tento závěr je v souladu s obsahem správního spisu. Daný závěr ani dříve nezpochybnil Krajský soud v Ústí nad Labem ve zrušujícím rozsudku, nezpochybnil jej ani Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 7. 4. 2022 č.j. 5 Azs 286/2021-21, či ve svých jiných rozhodnutích z poslední doby týkajících se Iráku (viz např. rozsudek ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 Azs 389/2018-38, usnesení ze dne 6. 6. 2019, č. j. 1 Azs 46/2019-59, ze dne 26. 6. 2019, č. j. 10 Azs 135/2019-31 či ze dne 4. 10. 2019, č. j. 4 Azs 299/2019-47).
27. Dle rozsudku ze dne 20. 9. 2021 č.j. 1 Azs 202/2021-33: „*Nejvyšší správní soud připomíná, že podmínkou pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu není skutečnost, že v zemi původu žadatele probíhá tzv. totální konflikt. Nebezpečí vážné újmy ve smyslu citovaného ustanovení totiž může zakládat i méně závažný ozbrojený konflikt, pokud je žadatel schopen prokázat dostatečnou míru individualizace, a to například tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy, (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země, či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009 č. j. 5 Azs 28/2008-68, č. 1840/2009 Sb. NSS).*“ (podtržení doplněno)
28. Obdobně v rozsudku ze dne 16. 5. 2019 č.j. 1 Azs 389/2018-38 Nejvyšší správní soud k § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu konstatoval: „*Podmínky citovaného ustanovení nejsou bez dalšího naplněny existencí ozbrojeného konfliktu na území země původu, ale cizinci musí v důsledku takového konfliktu hrozit vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (resp. nerozlišujícího) násilí. Pouze v situacích tzv. totálního konfliktu lze předpokládat, že vážná újma brozí v zásadě každému, kdo přichází z této země původu či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na daném území jej vystavuje skutečnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity. Pokud ale ozbrojený konflikt takový charakter nemá, cizinec musí prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on* (srov. rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, č. 1840/2009 Sb. NSS).“ V rozsudku ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68 NSS uvedl: „*Pro existenci skutečného nebezpečí vážné újmy zakotvené v § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu musí být kumulativně splněny následující podmínky: (1) země původu žadatele o mezinárodní ochranu se nachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu; (2) žadatel o mezinárodní ochranu je civilista; (3) žadatel o mezinárodní ochranu by byl v souvislosti s tímto konfliktem v zemi původu vystaven vážnému a individuálnímu ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí.*“

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

29. Žalovaný se v souladu se shora uvedenou judikaturou a v návaznosti na zrušující rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ve spojení s rozhodnutím NSS č.j. 5 Azs 286/2021-21 zabýval též tím, zda je i při neexistenci totálního konfliktu v Iráku u žalobce dána dostatečná míra individualizace, která by odůvodňovala prodloužení doplňkové ochrany z důvodu dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalovaný se tak dále zabýval zejména situací v X., a to vzhledem k osobě žalobce, který je sunnitou a před svým odchodem z Iráku v tomto městě žil, dostal tam spolu s rodinou výhrůžku od šíitské milice Asa'ib Ahl al-Haqq. Vedle informací uvedených v bodu 23 výše žalovaný zjistil z Informace MZV ČR č.j. 127711/2022-LPTP z 1. 11. 2022, která byla poskytnuta Zastupitelským úřadem ČR v Bagdádu přímo k případu žalobce, že civilista ze sunnitské menšiny není reálně ohrožen jen tím, že se nachází v X., bezpečnostní situace je tam stabilní, sice relativně často dochází k útokům na politické cíle v rámci politického soupeření (např. X., X., X.), v některých čtvrtích dochází k běžné a ekonomické kriminalitě, často i násilné, nejde však o ideologicky motivované násilí, situaci v X. nelze kvalifikovat jako vnitřní nebo mezinárodní ozbrojený konflikt, situace v X. je lepší než na venkově, z hlediska žalobce jako sunnity žalovaný nezjistil žádný důvod, pro který by měl být žalobce více ohrožený, v X. existují celé sunnitské čtvrti i čtvrti se smíšeným obyvatelstvem. Podle informací od Zastupitelského úřadu v Bagdádu ve X., ze které žalobce pochází, milice Asa'ib Ahl al-Haqq vůbec neoperují, v současné době obdobné výhrůžné dopisy nikdo v X. nedistribuuje, bylo konstatováno, že žalobci jako bývalému adresátovi obecné výhrůžky (které byly dle dané informace v minulosti distribuovány náhodně, aby vyvolaly strach mezi sunnitským obyvatelstvem) v současné době pravděpodobně nic nehrozí, žalobce může svou situaci vyřešit též přestěhováním do jiné čtvrti v X. či do jiné dominantně sunnitské části Iráku včetně iráckého Kurdistanu. ZÚ Bagdád rovněž informoval, že v minulosti milice unášely a zabíjely sunnitské civilisty v X., zejména v letech 2006-2007, od té doby tento trend klesal a v posledních dvou letech ustal, situace sunnitů se výrazně zlepšila, v současné době je X. pro sunnity bezpečný, ze strany milic hrozí pouze vybírání výpalného (dle informace na check-pointech či od podnikatelů „na ochranu“), aktivity šíitských milic však v posledních letech poklesly, obecně v X. panuje nízká míra nerozlišujícího násilí. Na základě těchto informací žalovaný dovodil, že žalobci na základě jeho profilu reálná hrozba vážné újmy nehrozí. Žalovaný uvedl, že žalobce nepřísluší ani k žádné skupině, které dle shromážděných materiálů vykazují vyšší míru rizika, navíc disponuje iráckým cestovním dokladem, tedy jeho návratu do X., odkud pochází, kde má zázemí a kde ke svévolnému násilí dochází toliko v malé míře, nic nebrání. Poukázal na situaci popsanou v rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany, která k jejímu udělení vedla, a na situaci v roce 2018, kdy bylo rozhodováno o prodloužení doplňkové ochrany. Uvedl, že dané závěry se uplatní i z hlediska § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neboť dle shromážděných informací jsou celkové životní podmínky v Iráku, včetně dříve sporných oblastí, takové, že pravděpodobně nezpůsobí porušení čl. 3 Úmluvy, tudíž nevyvolají potřebu doplňkové ochrany dle čl. 15(b) kvalifikační směrnice, nejsou pak dány žádné individuální okolnosti žadatele, které by toto riziko zvyšovaly, dle Informace MZV ČR č.j. 127711/2022-LPTP z 1. 11. 2022 aktivity šíitských milic v posledních letech v X. poklesly, situace X. sunnitů se výrazně zlepšila, bezpečnostní situace ve městě je stabilní, X. je v současné době pro sunnity bezpečný.
30. Žalovaný se zabýval též otázkou, zda žalobci hrozí nebezpečí vážné újmy v souvislosti s podáním žádosti o mezinárodní ochranu či dlouhodobým pobytem

v zahraničí, na podkladě Informace MZV ČR č.j. 126512/2022-LPTP však žádné nebezpečí neshledal, poukázal též na možnost finančních pobídek pro navrátilce.

31. Pro srovnání soud poukazuje na to, že žalovaný v rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany popsal situaci v Iráku následujícím způsobem: podmínky v oblasti lidských práv se během roku 2013 nadále zhoršovaly, jak rostlo sektářské napětí, dramaticky se zhoršovala i bezpečnostní situace, mimo Al-Kajdy v Iráku operovaly další povstalecké skupiny, které prováděly téměř denně útoky proti civilistům, rok 2013 se stal nejkrvavějším za posledních pět let, jen málo nasvědčovalo tomu, že by vláda skutečně realizovala nějaké reformy, pokračovalo násilí a ozbrojené konflikty, sebevražedné bombové útoky zabily stovky civilistů, napětí mezi náboženskými sektami bylo rovněž na vzestupu, v roce 2013 přišlo o život přes 8000 lidí, v roce 2014 dosud 2000 osob, předvolební období v dubnu 2014 poznamenaly násilností, při nichž zahynula stovka lidí, byly hlášeny dva raketové útoky na volební místnosti západně od metropole a poblíž Kirkúku, atentátníci zabili dva členy volební komise a stejný počet jich zranili, v jiné části Iráku nařídili evakuaci volební místnosti a pak ji zničili výbušninami, v X. panovala přísná bezpečnostní opatření, v centru byla kontrolní stanoviště po 500 metrech, ulicemi projížděly automobily s vojáky vyzbrojenými automatickými zbraněmi, Málíkí nařídil také uzavřít vzdušný prostor nad X. a zakázal provoz automobilů. V takové situaci žalovaný v roce 2014 shledal, že nebylo možné vyloučit existenci nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
32. Soud na základě výše uvedeného shledal, že žalovaný splnil povinnosti mu uložené zrušujícím rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem (ve spojení s usnesením Nejvyššího správního soudu), který mu uložil nashromážděnými podklady potvrdit nebo vyvrátit, zda na území Iráku probíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Městský soud má za to, že žalovaný nyní shromáždil dostatečné množství aktuálních a adresných podkladů, ze kterých je zřejmé, že v Iráku sice stále situace není ideální, stále dochází k násilí a incidentům, nicméně intenzita daného konfliktu v Iráku obecně a na území governorátu X., odkud žalobce pochází, není taková, že by žalobci v důsledku jeho pouhé přítomnosti hrozilo reálné nebezpečí vážné újmy ve smyslu čl. 15(c) či čl. 15(b) kvalifikační směrnice (resp. § 14a odst. 2 písm. c) či b) zákona o azylu), a to ani z důvodu individualizovaných rysů žalobcova profilu, kterým se žalovaný rovněž podrobně zabýval. Žalovaný přitom vycházel z různých zdrojů, o jejichž objektivitě nevznikly relevantní pochybnosti, tedy včetně podrobného materiálu Agentury Evropské unie pro azyl (EUAA), s tím korespondujícím rozhodnutím Vrchního soudu Velké Británie, Senátu pro přistěhovalectví a migraci, z konkrétní zprávy MZV ČR založené přímo na aktuálních informacích Zastupitelského úřadu v Bagdádu a z dalšího materiálu MZV týkajícího se situace navrátilců. Žalobce měl možnost se s těmito podklady ve správním řízení seznámit, avšak tohoto práva se vzdal a žádné konkrétní výhrady k těmto podkladům neuplatnil.
33. Žalobce v žalobě odkazoval na různé zprávy ČTK z roku 2022, které se týkají situace v Iráku. Soud tyto zprávy k důkazu neprováděl, neboť je žalobce jednak k žalobě nepřipojil a nebylo tak zcela zřejmé, které zprávy má žalobce na mysli. Dalším důvodem je pak skutečnost, že všechny tyto zprávy pocházejí z doby před vydáním napadeného rozhodnutí, žalobce je mohl uplatnit ve správním řízení, což neučinil, ani neuvedl, co mu v takovém postupu bránilo. Povinnost ex nunc posouzení soudem dle čl. 46 odst. 3 procedurální

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

směrnice se nevztahuje na skutečnosti, které zde byly dány již v době správního řízení a které žalobce mohl správnímu orgánu sdělit (k tomu viz rozhodnutí NSS ze dne 26. 11. 2015, č.j. 10 Azs 194/2015-32). Soud neprováděl k důkazu ani informace z webových stránek Ministerstva zahraničí, které dle tvrzení žalobce varuje před dlouhodobě nepříznivou bezpečnostní situací v Iráku, neboť se jedná o informaci zcela stručnou a obecnou, žalovaný přitom v daném řízení shromáždil řadu jiných zcela podrobných informací, které se touto bezpečnostní situací zabývají; provádění takového důkazu by tak bylo nadbytečné.

34. Pokud jde o námitku žalobce týkající se X., která je X., soud uvádí, že žalobce tuto skutečnost v rámci podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v roce 2014 vůbec neuplatnil, poprvé na ni poukázal až v rámci třetí žádosti o prodloužení doplňkové ochrany, tj. při pohovoru dne 16. 12. 2020, při doplňujícím pohovoru pak uvedl, že kvůli tomu dříve v Iráku zažíval šikanu, ale nemyslí to jako velký problém.
35. V rozsudku ze dne 24. 7. 2013 č.j. 6 Azs 15/2013-35 Nejvyšší správní soud uvedl, že: „Jestliže během posuzování žádosti o prodloužení doplňkové ochrany (§ 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu) vyjdou najevo skutečnosti, které by mohly odůvodňovat udělení doplňkové ochrany z jiného důvodu, než pro který byla tato ochrana původně přiznána, pak správní orgán nemůže žádost o prodloužení doplňkové ochrany zamítnout bez toho, že by se argumentačně vypořádal také s možností udělení doplňkové ochrany z onoho jiného (nového) důvodu. V případě kladného posouzení pouze prodlouží doplňkovou ochranu s odvoláním na tento nový důvod.“ Tato povinnost správního orgánu vypořádat se v rozhodnutí ohledně prodloužení doplňkové ochrany s novými skutečnostmi se však vztahuje pouze na skutečnosti, které nastaly po udělení doplňkové ochrany, resp. na skutečnosti, které se po jejím udělení změnily. Netýká se však skutečností, které žalobce měl možnost uvést již v rámci původní žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kde jej tížila povinnost tvrzení a kde tyto skutečnosti neuvedl. To je též případ této námitky žalobce, neboť předmětná skutečnost zde byla dána již v době první žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, přičemž žalobce ji bez zřejmého důvodu neuvedl, žádnou změnu poměrů pak netvrdil. S ohledem na to žalovaný nepochybil, pokud tuto opožděnou a ničím nepodloženou námitku žalobce považoval za spekulativní a účelovou a pokud se jejím obsahem z věcného hlediska nijak blíže nezabýval.
36. Soud shrnuje, že žalovaný v daném řízení dostatečně prokázal, že okolnosti, které vedly k udělení doplňkové ochrany, se změnily do té míry, že doplňkové ochrany již není zapotřebí, přičemž se jedná o změnu tak významné a nikoli dočasné povahy, že žalobci již při návratu do země původu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu nehrozí.
37. Zákon o azylu předpokládá dočasnost udělené mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany, a tím i návrat cizince do země původu jakmile pominou důvody, pro které byla doplňková ochrana udělena, žalobce si tedy musel být vědom dočasné povahy pobytového statusu, který udělením resp. prodloužením doplňkové ochrany získal. (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 14. 3. 2018 č.j. 6 Azs 369/2017-41).
38. S ohledem na shora uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

39. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. června 2023

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.